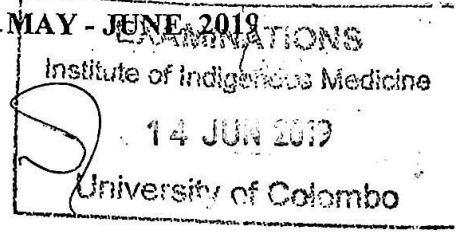
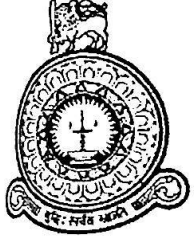

INSTITUTE OF INDIGENOUS MEDICINE, UNIVERSITY OF COLOMBO
DEGREE OF BACHELOR OF AURVEDA MEDICINE AND SURGERY
LEVEL I – SECOND SEMESTER EXAMINATION – MAY - JUNE 2019

MS 1204 - SANSKRIT - II

Date : 14. 06. 2019
Time : 1.45 pm. - 4.15 pm

Answer all questions.

Index No

Part I - Structured Questions

1. Read the following stanzas and answer the questions given below.

ब्रह्मणा हि यथाप्रोक्तमायुर्वेदं प्रजापतिः ।
जग्राह निखिलेनादावस्विनौ तु पुनस्ततः ॥

अश्विभ्यां भगवाञ्छक्रः प्रतिपेदे ह केवलम् ।
ऋषिप्रोक्तो भरद्वाजस्तस्माच्छक्रमुपागमत् ॥

1.1 What are the धातु (verb-root) of 'प्रोक्त' and 'प्रतिपेदे'? (01 Mark)

.....

1.2 Separate the words of 'भरद्वाजस्तस्माच्छक्रमुपागमत्'. (01 Mark)

.....

1.3 How many उपसर्ग (prepositions) used in 'उपागमत्'? (01 Mark)

.....

1.4 What is the विभक्ति (case) of 'ब्रह्मणा'? (01 Mark)

.....

1.5 What is the intention of using the words 'ह'/'यथाप्रोक्तं'/'निखिलेन'/'ह'/'केवलम्'?

(02 Marks)

1.6 How many complete sentences are there in the quotation? What are they?

(04 Marks)

02. Combine the following sentences into one using पूर्वक्रिया (indeclinable-participles).

2.1 (A) बालकः गृहं गच्छति । (B) सः स्नानं करोति । (C) सः समाचारपत्रं पठति । (01 Mark)

2.2 (A) नरौ मुखं प्रक्षालयतः । (B) तौ चायं पिबतः । (C) नरौ दूरदर्शनं पश्यतः । (01 Mark)

2.3 (A) वयम् आयुर्वेदं पठामः । (B) वयं वैद्याः भवामः । (C) वयं लोकसेवां कुर्मः। (01 Mark)

2.4 (A) वनिता शिशुं लालयति । (B) सा अन्नं पचति । (C) सा जलम् आनयति । (01 Mark)

2.5 (A) कर्षकः क्षेत्रात् आगच्छति । (B) सः वृषभेभ्यः जलं ददाति । (C) सः धेनुं बध्नाति । (01 Mark)

03. Combine the following sentences into one using तुमन्त (infinitives).

3.1 (A) छात्रा आयुर्वेदं पठति । (B) सा विश्वविद्यालयं गच्छति । (01 Mark)

3.2 (A) बालाः कन्दुकेन कीडन्ति । (B) बालाः क्रीडाङ्गनं गच्छन्ति । (01 Mark)

3.3 (A) त्वं परीक्षातः उत्तीर्णः भवसि । (B) त्वं सम्यक्तया पठ । (01 Mark)

3.4 (A) वानराः फलानि खादन्ति । (B) ते वृक्षम् आरोहन्ति । (01 Mark)

3.5 (A) आवां द्वीपं गच्छामः । (B) आवां नौकया नदीं त् रावः । (01 Mark)

04. Give the words/verbs of the following formats.

4.1 एतद् - स्त्रीलिङ्ग/ तृतीयाविभक्ति/ बहुवचन..... (01 Mark)

4.2 भगवत् - सप्तमीविभक्ति/ बहुवचन..... (01 Mark)

4.3 चतुर् - पुल्लिङ्ग/ सप्तमीविभक्ति..... (01 Mark)

4.5 वि+आ+ख्या - लृट्लकार/ परस्मैपद/ उत्तमपुरुष/ एकवचन..... (01 Mark)

4.6 अस् - लोट्लकार/ परस्मैपद/ मध्यमपुरुष/ द्विवचन (01 Mark)

05. Read the stanza and answer given questions.

निदानार्थकरो रोगो रोगस्याप्युपजायते ।

तद्यथा ज्वरसन्तापाद्रक्तपित्तमुदीर्यते ॥

- 5.1 Select two words which are declined in nominative case. (01 Mark)
.....
- 5.2 Separate the underlined words. (01 Mark)
.....
- 5.3 Write the word order of stanza. (01 Mark)
.....
.....
- 5.4 What are the लकार (case/mood) of 'उपजायते' and 'उदीर्यते'? (01 Mark)
.....
- 5.5 Write two उपसर्ग (prepositions). (01 Mark)
.....
- 5.6 What are the धातु (verb-root) of 'उपजायते' and 'उदीर्यते'? (01 Mark)
.....
- 5.7 Write two निपात (indeclinable particles). (01 Mark)
.....
- (5.8) What is the विभक्ति (case) of 'निदानार्थकरोरोगो'? (01 Mark)
.....
- 5.9 Write the द्विवचन (dual number) and बहुवचन (plural number) forms of 'रोगस्य'. (01 Mark)
.....
- 5.10 Write the द्विवचन (dual number) and बहुवचन (plural number) forms of 'जायते'. (01 Mark)
.....

06. Fill in the blanks with appropriate words from the brackets.

- 6.1 पुनः कथारम्भकाले राजपुत्रा ।
(बभूवुः/ उवाच/ बभूव/ जगाम/ ऊचुः) (01 Mark)
- 6.2 आर्य, राजपुत्रा ।
(यूयम्/वयम्/ आवाम्/ युवाम्/ अस्माकम्) (01 Mark)

- 6.3 अत्र मरुस्थले पतिता यूयं किं।
(करोतः/ कुर्वथाः/ कुर्वामः/ कुरुथ/ कुरुथाः) (01 Mark)
- 6.4 ततो मया पिस्वविक्रमो।
(गतः/कथिथाः/ दर्शितः/ दर्शितवान्/ संकूजिथः) (01 Mark)
- 6.5 ततो दूरान्तमवलोक्य व्याघ्रबुद्धा क्षेत्रपतयः सत्वरं।
(पलायन्ते/ पलायति/ प्रकाशयन्ति/ प्रहरति/ धावते) (01 Mark)

Part II - Essay Questions

01. Translate the following passages into English.

1.1 . हंसैः सह मयूराणां विग्रहे तुल्यविक्रमे।

विश्वास्य वञ्चिता हंसाः काकैः स्थित्वाऽरिमन्दिरे ॥ १ ॥

अस्ति कर्पूरद्वीपे पद्मकेलिनामधेयं सरः । तत्र हिरण्यगर्भो नाम राजहंसः प्रतिवसति स च सर्वैर्जलचरपक्षिभिर्मिलित्वा पक्षिराज्येऽभिषिक्तः ॥

एकदाऽसौ राजहंसः सुविस्तीर्णकमलपर्यङ्के सुवासीनः परिवारपरिवृतस्तिष्ठति। कुतश्चिद्देशगत्य दीर्घमुखो नाम बकः प्रणम्योपविष्टः ॥ राजोवाच ॥ (हितोपदेशः) (08 Marks)

1.2 . प्रणम्य जगदुत्पत्ति स्थिति संहार कारणम् ।

स्वर्गापवर्गयोर्द्वरैर्त्रैलोक्यशरणम् शिवम् । १

नानामुनीनां वचनैरिदानीं समासतः सद्भिषजां नयोगात् ।

सोपद्रवारिष्ठ निदानलिङ्गो निबध्यते रोगविनिश्चयोऽयम् ॥ २ ॥ (माधवनिदानम्) (06 Marks)

1.3 विघ्नभूता यदा रोगाः प्रादुर्भूताः शरीरिणाम् ।

तपोपावासाध्ययन ब्रह्मचर्यव्रतायुषाम् ॥ ६ ॥

तदा भूतेष्वनुक्रोशं पुरस्कृत्य महर्षयः ।

समेताः पुण्यकर्माणः पार्श्वे हिमवतः शुभे ॥ ७ ॥ (चरकसंहिता) (06 Marks)

02. Translate the following sentences into Sanskrit.

- 2.1. Sir! There is important news. (02 Marks)
- 2.2. By whom this this flamingo was made king? (02 Marks)
- 2.3. The king having laughed said. (02 Marks)
- 2.4. Four boys went to the playground to play with the ball. (02 Marks)
- 2.5. One who reads a book in the library is my brother. (02 Marks)
- 2.6. We having eaten rice will drink milk. (02 Marks)
- 2.7. You two may write a letter to the friend. (02 Marks)
- 2.8. My father is a farmer. (02 Marks)
- 2.9. He or she having read the newspaper may go to the city to give medicine to the man. (02 Marks)
- 2.10. Elephant and goat drink water in the lake. (02 Marks)

14. 06. 2019